

I et gensvar til Børge Mannovs svar af 5. august 2003 på hans indsigelse udtaler Erling Tiedemann:

Det er særdeles beklageligt, at Børge Mannov i sit svar ikke forholder sig konkret til min indsigelse.

Børge Mannov er ikke i stand til at afkræfte min dokumentation af hans fejlfortolkning af en af de betingelser, jeg havde stillet for at bistå biskoppen med at gennemgå de mange numre af bladet. Alligevel lader han bare som ingenting og hævder frejdigt, at hans historie står uanfægtet.

Børge Mannov er ikke i stand til at afvise min påvisning af den direkte fejtcitering af Willem Wuyts' brev af 18. november 1997, hvormed Willem Wuyts imødekom biskoppens opfordring til at trække sig som redaktør. Alligevel lader han bare som ingenting, hævder frejdigt, at hans historie står uanfægtet, og bygger videre på sin myte.

Børge Mannov afviser kritikken for ikke at have foretaget en sådan research, som må kræves, hvis man under respekt af simpel loyalitet vil skrive et angreb på et andet menneske. Han undskylder sig med, at "ingen af hans kilder" i Pastoralrådet eller dets forretningsudvalg var i stand til at skaffe ham et eksemplar af 1997-redegørelsen. Han har altså holdt sig ensidigt til "sine kilder" med det resultat, at hans fremstilling er blevet tendentiøs og udtryk for skabelse af en myte.

Børge Mannov fremstiller min 1997-redegørelse som et portræt af Willem Wuyts og blot som udtryk for en anden opfattelse af, hvad der bør være den redaktionelle linie i Katolsk Orientering. Han ser dermed fuldstændig bort fra, at Willem Wuyts selv - i øvrigt ikke uberettiget - havde bedt biskoppen om en konkretisering af kritikken for ikke at respektere bladets retningslinier.

Børge Mannov ser ligeledes bort fra, at der siden 1989 har foreligget skriftlige retningslinier for bladet. 1997-redegørelsen havde derfor ikke til opgave at give udtryk for, hvad enkeltpersoner kunne ønske sig, men at fastslå, hvor vidt den faktiske linie i bladet var i overensstemmelse med disse retningslinier og med den tilrettevisning, som biskop Martensen havde givet Willem Wuyts.

Der kan være mange forskellige meninger om, hvordan Katolsk Orientering skal redigeres - og der er rent faktisk forskellige opfattelser inden for vores Kirke. Men netop af den grund forelå og foreligger der nogle retningslinier, som Pastoralrådet har anbefalet, og som den daværende biskop stadfæstede. Sådanne retningslinier er at betragte som en art kontrakt mellem en udgiver og den redaktør, som inden for de rammer, der afstikkes af retningslinierne, har redaktionel frihed og selvstændigt ansvar. Når henses til Børge Mannovs erhvervsmæssige karriere, er det forbløffende, at han ikke indrømmer denne sammenhæng.

Børge Mannov nævner, at biskop Martensen ikke afskedigede Willem Wuyts. Men Willem Wuyts afviste heller ikke at drøfte bladets linie med biskop Martensen. Han erklærede sig tværtimod indforstået med at følge den tilrettevisning, han havde fået, og med at overholde de nye retningslinier, som biskop Martensen fik udarbejdet som en reaktion på Willem Wuyts' måde at drive bladet på.

Børge Mannov slutter med at nævne sin umiddelbare reaktion efter at have læst 1997-redegørelsens kommentarerne til de punkter, hvor jeg fandt at kunne påvise, at Willem Wuyts ikke havde levet op til de retningslinier, han som redaktør havde forpligtet sig til at respektere. "Hvordan i alverden skal man svare på dem?" skriver Børge Mannov. Det er utvivlsomt et godt spørgsmål. Vi ved ikke, om Willem Wuyts i sin tid har stillet sig selv det samme spørgsmål. Vi ved ikke, om han havde kunnet svare på kritikken. Og om han ikke gjorde det, fordi han ikke kunne, ved vi heller ikke. Men vi ved, at han ikke gjorde det. Og vi ved, at han afviste yderligere drøftelser med biskoppen.

I min indsigelse mod Børge Mannovs fremstilling gav jeg udtryk for en forventning om, at selv de mest kritiske indser, at man ikke kan være redaktør af et bispedømmeblad som Katolsk Orientering, der i henhold til sine retningslinier har biskoppen som udgiver, hvis man afviser at stå til rådighed for en samtale med ham.

Efter at have læst Børge Mannovs gensvar må jeg erkende, at der åbenbart blandt de mest kritiske befinder sig i hvert fald én, som finder, at man udmærket kan være redaktør på helt egne vilkår, og at man ikke behøver at stå til regnskab for, om man driver bladet under respekt af dets retningslinier.

Det mente også Willem Wuyts, som i forbindelse med udarbejdelsen af retningslinierne i 1988-89 indledningsvis afviste biskop Martensens kritik med påstand om, at biskoppen ikke var bladets udgiver eller redaktørens arbejdsgiver, og at redaktøren derfor ikke skulle stå til ansvar over for biskoppen. Hvis Willem Wuyts i 1988 ønskede at fortsætte som redaktør, var han nødt til at acceptere de nye retningslinier, som biskop Martensen godkendte på Pastoralrådets klare anbefaling. Willem Wuyts accepterede dem, men han overholdt dem ikke. Derfor endte det, som det gjorde.

At Børge Mannov gennem et samspil af unøjagtighed, direkte fejlцитat og spekulation gør dette til et anklageskrift mod biskop Czeslaw, kan efter min opfattelse stadig kun forstås som udtryk for hans modvilje mod biskoppen og hans ønske om at stille denne i det dårligst mulige lys.

Det må Børge Mannov naturligvis selv tage det moralske ansvar for.

Når jeg imidlertid sendte min indsigelse ikke bare til ham, men til alle medlemmer af bestyrelsen for foreningen VEOK, så skyldes det, at ansvaret for foreningens hjemmeside vel ikke kun er Børge Mannovs. Foreningens bestyrelse må jo antages at vedkende sig et ansvar for, hvad der findes på hjemmesiden. Dette ansvar har de øvrige bestyrelsesmedlemmer øjensynligt ment at kunne unddrage sig ved bare at præsentere min indsigelse og Børge Mannovs svar som en aktuel diskussion mellem os to, som de ikke som bestyrelse behøver at forholde sig til.

Derfor står Børge Mannovs historie stadig på hjemmesiden som en historie, foreningen som sådan ukritisk præsenterer for offentligheden og fastholder som en korrekt fremstilling.

Man kunne have håbet, at i hvert fald nogen i bestyrelsen kunne se det urimelige heri, og jeg finder det beklageligt, at det ikke er tilfældet.

Personligt har jeg levet under seks paver og fire biskopper. Ingen af dem har været fuldkomne - ligesom vi andre er milelangt fra at være det. Paver og biskopper er derfor så lidt som andre hævet over kritik. Men man må have lov at forlange, at kritik og debat i Kirken udfolder sig med blanke våben; at der ikke manipuleres med kendsgerninger, forløb og citater; at myter ikke opbygges og udbredes på et spinkelt eller ikke eksisterende grundlag; at kritikken er sandheden tro i kærlighed, og at fejlagtige fremstillinger trækkes tilbage.

Sådan er det trods min indsigelse ikke gået, og dermed er virkeligheden omkring foreningen VEOK's mål og midler blevet synliggjort for dem, der endnu måtte have bevaret en vis positiv tvivl om, hvad foreningen egentlig står for og har som sine reelle mål.

København, den 11. august 2003

Erling Tiedemann